

GASSETTA ROMANCHA.

Nr. 51.

Mustér,

22 de December 1865.

La redunonza de pievel a Cuera.

Eunc mai havein nus sentiù schi caudas simpatias per nossa capitata sco da quort, cura ch' ella ha dau ora la parola: *naven culs projectai 9 artechels de revisiun e neunavon cun ina nova revisiun, che concedi al pievel suveran, d'approbar ne refuser tuts impurtonts conclus della redunonza federala.* Quei clom patriotic de Cuera ha leventau in legreivel cho en tuttas valladas della Rezia, gie dell' entira Svizzerà orientala. Mo co essen nus surstai udend tut eninaga a battend la retretta tras il *Tagblatt* de Cuera, che cussigliav' al Grischun de zvar star si e defender ses interess pella viafier, mo de totalmein schar d' ina vart la revisiun della costituziun. Quei malprudent cussegl ha violau il sentiment patriotic dil pievel, e nus eran zun spaniai, sut tgei bandiera, che la redunonza dil pievel, screll ora a Cuera sils 17, vegnessi tenuta, sut la bandiera dil materialismus, resp. dils interess della viafier, ne sut la gloriosa bandiera della veglia libra Rezia, della suveranità dil pievel.

Il di dell' impurtonta decisiun ei arrivaus. Circa 2000 umens comparan domengia vergada tier quell' assamblea ella «Reitschule» a Cuera, en quei in pèr tchien de s. Gagl, Appenzell e Glaruna, dal Grischun eran tuttas contradas rappresentadas. Sgr. cusseglier guvernativ *Hold*, president dil comite legius ora cheutier, arva la redunonza cun in comensurau plaid, che di denter auter: «cura ch' ei glicie de legier ora ils cussegliers nazionals, lù ei il pievel huns avunda, e buch in de quels signurs ha entgin dubi, ch' il pievel segi bucca madirs, mo schi gleiti. ch' el damonda de vegnir en posses de ses drejts inalienabls, lu vegn ei renfatschau ad el, ch' el segi bucca madirs per decider fatgs politics.» Il comite vegli oz buc entrar en suls 9 revedii artechels, sonder surschar la decisiun al pievel, bein aber segien ils comitès de Cuera e s. Gagl sentelgii de metter avon alla hodierna redunonza de pievel sequentas proposiziuns:

La redunonza damonda:

1) Ora dal palaz federal cul sescagnar e de far pellas viasher, restabiliziun della pasch ell' entira Svizzerà e d' ina vengonza patriotica politica da part della Confederaziun.

2) Segirezia pella republica tras turnar al pievel ses drejts e far, ch' el prenda part dallas fatschentas della patria — perquei del ei vegnir menau en, ch' il pievel sappi directamein votar sur leschas e conclus.

3) Per quella fin e mira dei ei immediat denovamein vegnir revedii la costituziun federala sin via dil pievel tras collectar 50,000 sullascripziuns.

Dalla suondonta discussiun prendan plirs oraturs part. Gl' emprem stat *advocat Frey* de s. Gagl si. El spida

fiug e flomma encunter ils presents regenters a Bern: «nus stuein de 7 ons emprendre de legier e seriver, sinaquei che nus saveien tgei che quels grazius signurs d'octeschian, nus stuein putar la buis, sinaquei ch' ils sgrs. officiers sappien far parada cun lur epolettas, nus stuein far vias sinaquei ch' ils signurs sappien ir en crotscha, nus stuein cultivar la vit, sinaquei ch' els sappien star leger sin lur sessels loms; mo sch' il pievel vul era dir in plaid tier quei manischem, lù dien ei graziusamein: «Ti tapalori quesch tgeu, ti capeschas nuot.» Perquei o pievel stai si, pren conif e fai sugets per pender si ils baruns della viafier, e sche vus veis bucca conif, sche prenda in pal e chit-schei els giud lur sessels.»

Sin quella fulminanta peroraziun va *Dr. Jenni* de Glaruna sin scantschalla e malegia la situaziun svizzerà cullas pli bialas colurs. In sappi esser contenta culla constituziun federala, la principalità segi, ch' il pievel sappi sez legier ora ses legislatur, il veto detti mo caschun tier confusiuns. In dei instruir il pievel, ch' el accepteschi ils 9 artechels de revisiun, pleunsiu sappien ins lù eunc reveder enqual caussa. Quei plaid vegn scharfamein refutaus da *capitani Kuster* de s. Gagl, mo in auter compatriot cus. naz. *Bernold* fa denovamein encunter e cusseglia al Grischun de conservar ses interess pella viafier e schar la nova revisiun dad in maun. Cus. naz. *Bernet* vul nuota saver dad in tal cussegl, ei segi nér temps de clomar si visavi las autoritads federalas: «seragulescha cun Diu, tirann, tia ura ei finida!» — «Curascha! al curaschus, gida Nessegner!»

Cusseglie dils cantuns Gadmer declara, che la revisiun e bucca las viafier deien oz esser la principala tractanda; sco quei ch' ils Grischuns sappien dar giu lur vusch er fatgs cantonals, aschia veglien ei era. ch' ei daventi cul fatgs federal. Alla finala fa el eunc la proposiziun, che la redunonza declari d' approbar il secutenor della regenza grischuna riguard sia brev al profet de Mileun concernent la viafier sul Spligia, pella qualla ella hagi obteaiu ina renfatschada dal cussegl federala.

Sgr. Müller de Rorschach sustegn las proposiziuns dil comite, vegn neunavon culs Gessler e Landenbergs dellas viasher, el vul zvar bucca sitar giu quels, sonder mo fierer els culs peis ensi Suentar che *cus. naz. Brosi* ha eunc giu dilucidau las menzionadas proposiziuns e cunzun recomandau il referendum grischun, vegn ei tras ina tchara unitein acceptau il pareri dil comite cul anexia de Gadmer. L' execuziun vegn surschada al beinmanegiar dils comitès de Cuera e s. Gagl.

Sche viva ils defensurs della suveranità dil pievel

INTERN.

Il cussegl federal ha repartiú sco suonda ils departements per 186: il politic ei surdau a Knüsel, a intern a Schenk, la giustizia a Dubs, il militèr a Fornerod, las finanzas a Challet, il trafic a Frey, la posta a Nèff.

— Tiella reduonza de pievel, tenida domegna vergada a Langenthal ein comparii circa 300 pievels, ch' han priu sequents conclus: La revisiun fatga ei bucca sufficiencia, perquei deien ins fierer ils 9 artechels ed instradar in' autra cun collectar 50,000 suttascripziuns. Orovantul extensium dils dretgs dil pievel. Elezziun d' ina commissiun per immediata executiun. Er' en auters logs della Svizzera occidentala: a Bern, Chaux de fonds, Locle, Murten, ei vegnu tenuu ne vegn ei eunc tenuu reduonzas per sedeliberar sulla revisiun; il madem daventa ella Svizzera orientala. — L' assamblea della societat dil Grütli reduhada ad/Olten vul acceptar la revisiun e nuota saver d' instradar ina nova!

— Il monopol dil sal port' en als 22 cantuns in gologn de circa 4 millions. Ils prezis dil sal s' varieschan denter 8 e 15 e miez centims, il pli car ston ils Tessinès pagar il sal, leu porta quel en al guvern fr. 324,000.

— Cull' exposiziun industrial, che vegn tenuu' in auter on a Paris, ei er' uniu in exposiziun de caschiel, e sil giavisch de Napoleón d' era haver in Svizzer denter ils experts, ch' han de reparter ils premis, ha il cussegl federal surdau quell' honor a cusseglier dils cantuns Lehmann de Bern.

— Las liungas discussiuns, debattas ed agitaziuns della commissiun della viafier alpina, stada reduhada a Florenz, paran d' haver in pign resultat practic. Sez gasellas gottardistas declaran, che la sligiazion de quell' impurtonta questiu vegni a consisten en ina *suspensiuun*. In vegni puspei a schiar schèr la caussa sin seseza e tgei ch' ei vegri lù a daventar sappi Dieus! Il Gottard hagi bucca piars il criedi, mo ei meunchi ils milliuns. — Ina deputaziun lombarda ha visitau Cuera, S. Gagl e Glaruna per fatgs della viafier sul Spligia. Sco ella ha segirau ein pliras provinzas italiane e cunzun il reh marcau de Mileum disponi per purtar grons sacrificis per quella viafier. Quels deputai han speronza sin ina midada dil ministeri e cun quella vegni era il minister Jaccini, il protector dil Gottard, a curdar. — Sco en Württemberg aschia vegn ei era en Baden, a Constanz, suttaseret ina peliziun al guvern, sinquels che quel sustegni il Lucmagn ed entreschi de quella vart en relaziun culs stats conintressai. — Stettien las aezias dil Lucmagn de present schi bass sco ellas vulan, sche pon ellas eunc inaga obtener tut in auter quors, cunzun sche l' interpresa Brassey, Fell et Comp. duess reussir.

Quella societat inglese ha numadamain obteniu la lubienschha dallas regenzas de Fronscha e dell' Italia de baghiar ina viafier provisorica sil stradun, che va sul Mont Cenis, silla qualla in vegness lù a spedir la glietu e la rauba quels 7 ne 8 ons, ch' in ha eunc de furar il tunnel. Quei niev sistem ha Fell inventau e fatg en ingeltiara emprovas cun in favoreivel resultat. La gronda difficultad ei bucc igl ir dal quolm ensi, sonder engiu, mo per bucca schiar ir leu memia dabot, vegn ei tschentau denter las duos rodajas (steungas fier) ina steunga u rodaja centrala. per miez ora, vid la qualla particularas rodas sut la maschiua u locomotiva opereschan. Quella viafier quosta mo 8 millions e vegn fatga en 14 meins, fertont che quella tral tunnel vegn sin 135 millions. Il viadi da s. Mihel tochen Susa, 77 kilometers, vegn fatgs sin quella viafier en 4 uras e mesa, tiel tunnel en 3 uras. Quella viafier meini bia pli spert, pli comodeivel e segir che la crotscha e delli buna garanzia pil selischnar ne autras fatalitads. Sco nus udin ord buna fantenta ha Sgr. colonell Lanicca a Florenz era fatg suenter quei sistem in plan pil Lucmagn, che purtas pell' entira lingia da Cuera tochen Locarno mo 50 millions, durant che la viafier cul tunnel gron tral Lucmagn vegn sin 200 millions.

GRISCHUN. El davos Figl Official fa la regenza de saver, ch' ils 14 de Schanè dei ei en tutlas vischeuncas dil cantun vegnir votau sulla revisiun della constituziun; dus dis suenter sto' la suprastanza comunata termetter fier ils resp. protocolls de vichneunca al president cirquital, il qual sto sil pli tard 8 dis suenter la votaziun spedir quels a Cuera. — El madem temps fa era la commissiun militèra enconoschent als gieraus militeries ch' els sez deien el quors dil meins corrent passar la mustra cun lur recrutta tenor midada fatga dal davos cussegl gron. Cura che nus essen il Mars vergau seschai si euncuter la mustra cirquitala, mussont si ch' ella segi totalmein superfluenta e caschuneschi al cantun, allas vischeuncas ed ale recruttas spesas senza nagin basegns, vessen nus bucca secartiu, che nies giavisch vegnessi schi glieti adempius. — La piazza dil administratur ed ustier ella caserma cantonala a Cuera ei puspei scrett' ora en libra concurrenza. Ils militers giavischassen in che mirass per buns vins, e dess ora quels fetg bien marcau.

— La fiera de Cuera ei stada pauc frequentada tochen ils davos dis, sco glieti maneivel de capir, sch' in considerescha la roschada negoziants, che van gl' entir on ora cun musters e rauba pigl entir cantun entuorn. Las pli grondas fatschentas vess la cassa de spargu saviu far, sch' ella vess saviu contentar tut las supplicas per danès, fatgas ad ella. Vegness ei spergnau empau, sche vess la cassa de spargu bucca schi hefti. Bunas fatschentas han ils marca-donts de pials fatg, las pials camutschs e las pials tgaura han pagau oreifer, quellas de vadi e nuorsa in prezi andant. La vetgas de Daniev pudessen vegnir caras, essend che la curteuna pèra tosta vegneva vendida per 5 fr., las nuschs encuntercomia mo per 1 fr. 30 ct. — De vender er' ei de tutlas pussevivas uisas, cunzun restis, e sillas fiastas de Nadal vegnan ins tscheu e leu puspei a ver bein enqual mada nova malgad la gienerala scartezza de danès.

— Il 4 d q. ha ina salvia de murtès a Trun annunziu la consoleivla nova, ch' in entschervi ussa a cavar aur ed argent alla Cadi. Ei era s. Mierla, la patruna dils miniers, ch' ils luvrès della minas sill' alp Nadels levau celebrar cun tutta pompa; els han schau far ina messa cantada, sittau murtès e tenuu ina gasteria. Quella societat de minas ha ussa euncuter ina comensurada bonificaziun survegnu la lubienschha d' era empruar sia fortuna en Val Sonvitg, nua ch' in vesa eunc ussa fastitgs de minas de pli davegl.

— Ei legra nus de saver notificari, che la translaziun romonsha de Gugliem Tell de Sgr. prof. Bühler anfi gron esit ella Germania, e zvar da part dils filologs, che vulan cheutras emprender d' eucanuscher nies lungatg.

 Errur de stampa. Ei vegn cheutras rectificau che la reduonza a Glion scrett' ora sils 27 d. q. crodi bucc sin mardis, sonder sin *mesiana*.

S. GAGL. A Rappersvil ei succediu in horibel cas, igl ustier Dändliker ha malnordadamein sittau giu siu meglier amitg, gieraun Wissmann. Quel seseva legramein cun plirs amitgs davos meisa en stiva d' ustria, fertont ch' igl ustier vegn en cun sia buis de catscha per cavigliar quella en stebli. Senza fraud va il siet e tuts ils schrees gartegian Wissmann e zvar ellas aveinas dil cugliez, aschia che quel ei cuninaga stans ina bara.

TESSIN. Cun 55 euncuter 31 vusch ha il cussegl gron concludiu de bucca tractar pli lunsch la damonda de concessiun dad' en dal comitè dil Gottard, suenter ch' in hagi refusau sin emprem artechel, che leva sclauder ora il Lucmagn. Ei vegn ussa contractau culla societat Hudson e Genazzini, ch' han era domendau la concessiun sul Gottard mo nagin' esclusiva. Ils Gottaròists, oravon la Gasetta de Turig, ein irritai sil pli ault grad sur quei conclus dil cussegl gron.

JESTER.

AUSTRIA. Gl' imperatur ei vegnus retscharts a Pest cun gronda pompa ed entusiasmus, ed ha ils 14 aviert leu il parlament ungrès cun in plaid, ch' ha enflau gieneral applaus.

ITALIA. Il n'ev parlament ha schon saviu gustar la petradat dil rapport sullas finanzas dil niev regionavel, che muossan per 1866 in cal de 265 milliuns. Il resp. minister fa speranza de saver reducir quel sin 100 milliuns. Denton propon' el d' alzar la taglia sin registrar e bullar per 20 milliuns, la taglia sin escha e fanestras per 25 milliuns e l' imposiziun silla facultad moventa per 400 milliuns. — Consoleivels aspects pils contribuents da taglia! — Mo in sefid' empau sils beins della baselgia, che deien vegnir traigs en dal stat, che vul lù sez selarisar il clerus. In plevont dei pil minimum obtener in salari de fr. 800, encountercomia dei la pensiun dils paders capuciners, che ston bandunar lur claustras, vegnir reducida sin fr. 240.

— In correspondent della Gasetta Gienerala segirescha, che Pius IX segi seuns e vis-chels e possi spiltgar in' aulta vegliadetgna. Siu hab segi vegnus datier de 400 ons vegls e siu tal lagi eunc giu vergentau quell' extraordinaria vegliadetgna.

— Finalmein ei reussiu de serrar giu in concordat denter Roma Mexico.

— La colera semuossa en in per logs demaneivel de Turin.

AMERICA. Tenor il rapport dil pressident, dats cra pil congress, dei l'armada dils stats unii vegnir reducida sil pei de pasch, sin 50,000 umens ed il budget militèr da 516 sin 233 milliuns. Il president vegni a sesprovar de viver en pasch ed amicezia cullas naziuns jastras, tenor politica tradizionala semischeden ils stats unii buc els fatgs dils stats europeics, mo els veglien era buc ch' ils jasters selubeschien intervenziuns ellas republicas americanas.

AUSTRALIA. A Kobilica ei vegniu scuvertg grondas e rehas minas d' aur. Da tuts meuns quoren leu la glient neutier.

Feuilleton.

Quei che vegn da riff va da raff.

(Conclusiun.)

Ei fuss eunc stau temps de scompa pil Pieder, sch'el vess calan de far il schlemer, empristau ora ses danès per tscheins e semess silla lavur per fadiar il paun de sintgadi, mo il flunz calculava: nua ch' jeu hai saviu gudognar inaga, cheu sto jeu eunc gudognar pli! Perquei continuesch' el de mitter ella lotteria, emprova e tuorna ad empruar, mo la fortuna lunatica ei bucca mo tschocca sonder era surda. Insumma ei fuvu bucca vergau bia ons, sch' eran ils 10,000 fl. s'arlatai cun beiber, giugar e prender si lev; Pieder er' ussa pli paupers che mai; el veva piars tut tschaffen tiella lavur e schev' encrescher pils legers dis, ch' el veva gudiu; mo tgei lev' el ussa pigliar a meuns?

Nies car Diu ha buns remiedis per far vegnir la r-aradira tiel giudezi ed ils marschaners flissis luvrès, e denter quels remiedis ei cunzun in, ch' ha bunamein adina bien effect, glicie la fom. Nua che quella semuosso inaga, jeu calan ils spass si. Quei gast ha uss' era visitau la casa dil Pieder.

Ina sera tard, che Gion fuv' occupaus cun sias uras, au. l' el a spluntond vid gl' esch. »En!« elom' el cun mi-

gieivla vusch. Mo co surstat el de verad, entrond siu leger compar Gion, che scschliha humiliteivlamein vi davos pegna e ch' era schi schanous, ch' el saveva bucca co tener sia capetscha entameun.

Ei, quei ei enzitgei, che vus compar stgeis puspei seschar ver inaga en mia casa. Preudei plaz, e schei co ei va cun vus.

O Diu, entscheiva Gion a balbigiar per spir schanontadat, vess jeu suondau vies bien cussegl, mo ussa eis ei memia tard. Mes danès ein sbrigai e la miseria ei cheu. Jeu sun vegnus per domondar-sche vus veies eunc-mia roda e miu scaff? O peil' amur de Diu turnei anavos els! La roda de filar ei miu sulet refugi, sch' jeu dei cun dunna ed affons bucca murir della fom!

Mirei, compar Pieder, di igl urè, hai jeu bucca detg a vus schon l' entschalla, co el vegni ad ir cun vus. Quei che vegn da riff, va da raff; prest gudognau, prest consumau. Bein enqual sacrifichescha raub' ed olma, per puder trer ord la scadiala della fortuna la gronda sort, ed el sefa buc en, che ual quei gudogn segi sia pli gronda sventira. Vus veis bucca tadlau miu cussegl, perquei hai jeu era bucca saviu giedar vus. Mo sefiei si! Niessegner ei grazius cul puccont veramein senriclau e la vera divina tristezia ei la via liella veta. Vossa roda e vies scaff ein bein conservai si sut il tetg. Mei persuenter, luvrei ed urei, sche sa ei eunc ir bein cun vus. Tergierend ora in truchet pign dil poffen continuescha Gion cun carina vusch: tscheu veis vus denton enzitgei danès pella pruista, comprei persuenter leuna de filar, ne paun, sche vus veis de basegns. Veis vus puspei buna fadigia sche saveis vus pleunvies turnar quella bagatella. Segies salidai e veies Diens avon ils ègls.

Cun larmas giu pella vesta engrazia Pieder a siu compar, empermetta de far meglier e tegu plaid. El va cun sia roda e siu scaff, daventa in flissi e sporgnus filunz, ed era sia dunna, scolada dalla pupira ei semessa en autruisa e sedestingueva tras sia gronda activitad, siu bien uorden e vera pietad. La vela de vixon pareva ad els dus sco in mitgert siemi, e cura ch' els palertgaven vid quella, suspiravan ei, bucca giud ils buns dis, sonder giud lur pecaminusas acziuns. La stema, ch' omisdus veran piars, han els tras lur nova brava conduita puspei aquistau. Ils affons han els tratg si en tema de Diu, ed endisau els da giuvenensi de luvvar e spergnar. Igl urè Gion selegrava giud quella gronda midada en casa de siu compar e giedava quel cun plaid e cussegl.

Tgei quela historia muossa, munglein nus bucca dir. Ella plaidda claramein avunda. Mo quei lassen nus giavischar, ch' in legiess ella bucca mo per divertiment, sonder considerass ella per in nizeivel spiegel en nies temps, nua ch' in vul guder dal tut e sefier' en deivets tochen cugliez.

Prezi de greun a Lindur dals 16 de Dez.

(Il malter de 29 -- 30 centernas.)

Satin	38 fr. 70 ct.
Carnun	32 " 65 "
Segel	28 " 55 "
Aveina	14 " 35 "

Publicaziuns.

Annunzia.

La vischneunca de *Tujetsch* ei intenzionada de schar via de guder l' aschinunmad'

alp de Tschamut

per 1 on ne per 6 ons entschavend 1866.

Per quella fin fa ella enconoschent a tuts amaters de quella alp, che quella vegni a Sedrun ils 15 de Mars 1866 dada via de guder a quel, che porscha il pli gron tscheins. Quell' alp porta 140-160 armanls grons cum in gron diember de nuorsas vitier. Ei meretta de veguir menzionau, ch' il stradun ad Ursera va spell' alp ora, aschia ch' ei gliet zun commadeivel d' ir e vegnir.

Ulterior scelariment san ins de tut temps promptamein obtener tras

La suprastonza de Tujetsch.

Sedrun ils 20 de Dec. 1865.

Annunzia e recommendaziun.

Chentras fetschel jeu de saver al lud. publicum, ch' jeu hagi bandunau Luzern e puspei surpriu l' *ustria della Messmeria a Cuera*. Jeu vegnel a sedar tutta bregia de cuntentar tuts gasts tras bunas bubrondas, bien tractament ed in dueivel prezzi.

Per numerusa frequenza supplichescha.

Gertruda Capaul, Vieuu.

Cuera ils 18 de Dec. 1865.

Danès enflai.

Schon daditg ei a Glion vegnu enflau enzitgei danès e nunditgond il domondar suenter san ins bucca tgi, ch' ha piars. Il perdider de quei sa en *brev francada* sadressar tier la stamparia a Mustier cum dar en 1) tgei sorts danès, ch' el hagi piars e 2) de tgei temps.

Annunzia e recomendaziun.

Tier ils sottaserets ois ei adina d' haver en grond' elecziun e per fetg dueivels prezis:

Flum e plemas de letg, „rosshaar,“ „secgrass,“ vattasmangolla, letgs novs fatgs dad els, cum pliras uisas plumatschs, mazzas, cozzas de leuna e pella stad, materia de resta e mangolla per bedlinis, tegias etc.

Per numerusas empostaziuns sorecomondan cum gientilleza

**Urban e Baizer
vivan Josef Urban
ella gassasù a Cuera.**

Instruments de sunar

cum 4-36 melodias, denteren magnifics instruments cul sun dils zens, che datan sil schumber e sunan culs zens, che sunan flauta, cum vuschs celestialas, cum mandolinas; milsanavon

scatlas de sunar

cum 2-12 miets ne composiziuns melodicas, necessers, scatlas de cigarras, albums per fotografias, vischals de scriver, cassetas svizzeras cum musica, tut tigliau ora ne maliau finamein, adina rauba la pli moderna, ha **J. H. Heller** a Bern de vender. — Franco — Instruments e scatlas de sunar lavigiaj vegnan pinai dad el.

Quels instruments, che legran cum lur carinas melodias il cor de scadin, duessen ins haver en scadina sala e sper il letg de tut malseuns.

Ella stamparia a *Mustier* tier Sgrs. Carot e Comp. a *Glion*. Sgr. Marcadont Elvedi a *Cumbel* e Sgr. Jacob Schmid a *Casti*. eis ei d' haver *culichs d' oraziuns, il calender romonisch e la cristiana catolica doctrina* en damondas e rispostas (la schinunmada doctrina gronda)

Cun ault' approbaziun dil cussegl de sanadat.

Per tuss e mal il pèz.

Las **pectorinas** d' in uisa **fleivla** e d' ina ferma da **J. J. Mohl**, miedi pratic a Heida, cantun Appenzell encounter **tuss, catur dil lom e semigliants mals dil pèz**, ein enconoschentas entras ina quantiad ventireivlas e surprenentas curas. De retrer en scatlas per fr. 1 e fr. 1. 50 cum extensiv entroidament per lur diever ed attestats ellas apotecas *Foehr a Glion, Heuss a Cuera* e tier *Conrad e comp.*, marcadonts a *Tuscun*.

La watta de Dr. Pattison

levgiescha cuninaga e medegescha dabot de tuttas uisas **convulsiuns e rematismus**, sco dolurs el pèz, el cogliez, en fatscha e dils dens, il duler il tgau, ils mauns e la schanuglia, dolurs dil magun e dil venter etc.

En pachets ded 1 fr. e de 60 centims cum entroidament co duvrar quei bien remiedi, veramein reals de retrer mo tier ils Sgrs. *Walther ed Olgiati a Cuera*, ed *A. Föhr apotecher a Glion*.

Tiers jasters.

1) Ina sterleglia mesalva, ureglia dretga in schnez ed in gavigliel davonenagiù, seniastra fess, tier vieuu Bundi a Caverdiras (Muster)

2) Ina nuorsa, ureglia dretga tigliau giudasum ed in schnez davos en, ureglia seniastra tigliau giudasum, fess ed in schnez davon en, tiella suprastonza a Ladir. -- Ils proprietaris san bonificond las spesas vegnir pils tiers enteifer 15 dis.

Cloms de quen.

Concessiun governativa ils 8 de December 1865.

Cudi. El davos numer ei stau in' error de stampa. Sulla facultad dil defunct Sep. Ant. Mon (bucca Meissen) a Disla ei reconoschiu il conquors e Gierau Sep. Ant. Meissen de Mustier (Vitg) ei ugan de massa e retschavider dils quens.

Rucun. Tumaisch Cazarti a Ruem retscheiv' ils quens della defuncta vieuu Lisabetta Bas de leu, oriunda de Somvitg.

Domliasca. Ils quens dil defunct Risch Ant. Capaul de Tumek ein de dar en a siu liquidatur scolast Paul Riedi a Paspels.

Pleun. Tuts quens cul defunct Caspar Diethelm de Galgenen, staus sesents a Razén, deien vegnir dai en al curatur de massa capitani Cristoff Meier.

Foppa. 1) Andriu Walter ei ugan de Martin Walther e familia, tuts de Valenda. 2) Givna Nesa Osvald a Strada ha per conogau mistral A. Monsch de leu enstagl de president L. Marchion de Valenda. 3) Albert Hassler de Glion ei libers dad ugan.

Concessiun governativa dals 15 de Dec. 1865.

Foppa. 1) Gierau Sep. Coray retscheiva ils quens dil concursant Crest Gieri Walder de Surssaissa, presentamein mulinè a Castrisch. 2) Essend che la facultad della dumna Mengia Montalta, nata Koch, a Glion dei vegnir segirada, sche ston tuts ses quens e quels de siu mariu Rihard Montalta vegnir dai en als liquidaturs mistral Danuet Darms e saltè Gion Vincens, tuts de Glion. 3) Derschader Ant. Steinhauser de Sagogn retscheiv' ils quens digl absent Gieri Ant. Cavelli de leu. 4) Sulla facultad dil stuliu mehanicher Jacob Staub de Thalweil, staus sesents a Schnaus, ei reconoschiu il conquors, mistral Ant. Monsch a Strada retscheiv' ils quens sco liquidatur.

Tuscun. 1) Sebastian Grass, il giuven, ad Urmein, ei curatur de Maria e Gion Gredig de leu, affons de lincent Gion Gredig a Domet. 2) Tumaisch Plattner a Tuscun ha la curarella dils fargliuns Florian, Josef Anton, Cristgina, Onna Maria e Maria Barla Ruedi de Lavreu (Cazas).